

משמורת והסדרי ראייה מאת עו"ד איתן ליפסקר

מה בין אפוטרופסות למשמורת

אפוטרופסות הנה הקשר המשפטי שבין הורה לילדו, גם אם אינו מצוי בחזקתו (כל עוד לא אומץ על ידי אחר כדין). משמורת הנה החזקת הילד בפועל תחת חסותו ואחריותו של ההורה. ברוב המקרים בהם נפרדים הורים לילדים, עוברת המשמורת לידי אחד מהם אולם האפוטרופסות נותרת של שניהם.

להיכן פונים כדי לקבוע את המשמורת - לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה

נושא המשמורת נתון לסמכות מקבילה של בית המשפט לענייני משפחה ושל בית הדין הרבני. בדרך כלל, במקרה של הגשת תביעת גירושין לבית הדין הרבני נחשב נושא המשמורת כמצורף לתביעה גם אם לא התבקש הדבר במפורש, כל עוד לא הובא קודם לכן בפני בית המשפט לענייני משפחה. יחד עם זאת מדובר בנושא משפטי מורכב המושפע מפסיקות בתי המשפט בעניין.

אצל מי נשארים הילדים לאחר הפירוד

קיימת בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות חזקה לפיה עד גיל 6 טובתם של ילדים להיות במשמורת האם. החזקה ניתנת לסתירה רק בנסיבות חריגות, כאשר ברור כי האם אינה מסוגלת לטפל בהם ולדאוג לצרכיהם. בגילאים מבוגרים יותר תקבע שאלת המשמורת על בסיס עקרון טובת הילד, תוך שבית המשפט נעזר בגורמים מקצועיים בקביעת טובת הילד במקרה הנדון בפניו.

מהי בדיקת מסוגלות הורית ואימתני היא נערכת

בדיקה פסיכולוגית הנערכת להורים ולילדים ע"י פסיכולוג מומחה לנושא זה. הבדיקה בוחנת מכלול פרמטרים הנוגעים ליכולתם של ההורים לטפל ולדאוג כראוי לצרכי הילדים. הבדיקה בוחנת את יחסי כל אחד מההורים עם כל אחד מהילדים וכן את מכלול היחסים בתוך המערכת המשפחתית. הבדיקה נערכת בדרך כלל כאשר השאלות הנוגעות לנושא המשמורת בכלל או לנושא טובת הילד בפרט, הן מורכבות מכדי להתייחס אליהן באמצעות תסקיר של פקידת סעד.

מהי משמורת משותפת

משמורת משותפת הנה הסדר בו מצויים הילדים באחריות משותפת למרות שההורים עצמם נפרדו. הסדר זה הנו חריג ומותנה בדרך כלל במגורים קרובים של ההורים זל"ז וכן ביחסים טובים ובתקשורת טובה ביניהם.

מהם הסדרי הראיה X

מהי אחריות ההורים לקיום הסדרי הראיה

על ההורה המשמורן מוטלת החובה לדאוג לצרכיו של הילד. בכלל זה גם שמירת הקשר בין הילד לבין הורה שאינו מחזיק במשמורתו.

כיצד משפיע הריחוק הגיאוגרפי על הסדרי הראיה

ריחוק גיאוגרפי משמעותי עשוי להשפיע על ההסדרים הפרקטיים הנוגעים להסדרי הראיה, כגון הטלת החובה להביא את הילד להסדרי הראיה ולהחזירו מהם. כמו כן עשוי המרחק להשפיע על תדירות המפגשים וארכם (פחות מפגשים - אולם יותר ארוכים).

כיצד משנים הסדרי ראייה

הסדרי הראייה, גם אם נקבעו בפסיקה של בית המשפט, נתונים לשינוי כפועל יוצא משינוי נסיבות. בית המשפט נוהג להעזר בענין זה בפקידת סעד, המקבלת מבית המשפט סמכות לשנות ולקבוע את הסדרי הראייה.